

Miljoenenfraude in het 'kwaklab'

Prikken van bloed.

Foto HH

Buisjes bloed in een laboratorium.

Foto HH

AMSTERDAM

VAN ONZE VERSLAGGEEFSTER
ANNEKE STOFFELEN

De FIOD heeft dinsdag twee bestuurders van het Europees Laboratorium voor Nutriënten in Bunnik opgepakt. Zij zouden voor miljoenen aan verzekeringsgeld achterover hebben gedrukt met vervalste declaraties van bloedonderzoeken. Er is beslag gelegd op bankrekeningen, een auto en een luxecamper.

Het Europees Laboratorium voor Nutriënten (ELN) is niet zomaar een artsenslab. Het door Emar V. (69) in 1993 opgerichte bedrijf doet tests op bloed, urine, speeksel en

ontlasting die andere laboratoria niet doen en wordt veelal ingeschakeld door homeopathische behandelaren, natuurartsen en orthomoleculair genezers.

'Dan gaat het bijvoorbeeld om het meten van organische zuren in urine', zegt natuurarts Ron Velthuis uit Zutphen, die geregeld bloed- of urinemonsters van patiënten instuurt naar het lab. 'Bij het ELN kun je een urinecheck doen op zestig items, daarvoor kun je in andere laboratoria niet terecht. Bij bloedtesten worden in reguliere onderzoeken vaak slechts enkele vitamines meegenomen, terwijl bij het ELN de hele batterij wordt getoetst.'

Alternatief genezers gebruiken de uitslagen vaak om patiënten bepaalde voedingssupplementen voor te schrijven. Het nut daarvan wordt in de reguliere geneeskunde betwist. 'Bloed wordt gecheckt op soms wel dertig indicatoren, bijvoorbeeld amalgaam, magnesium en chroom', zegt Cees Renckens van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. 'Als je zoveel spiegels checkt, vind je bij ieder gezond persoon wel één of twee afwijkingen. Dat is normaal en veroorzaakt geen klachten. Maar in het alternatieve circuit worden aan die zogenaamde tekorten hele diagnoses opgehangen. En die klachten zijn dan natuurlijk te verhelpen door zogenaamde tekorten aan te vullen met bijvoorbeeld magnesiumpillen. Die overigens ook weer worden verkocht door deze meneer V.'

Aan die praktijk is nu een einde gekomen, want dinsdag deed de FIOD een inval en arresteerde Emar V. (69) en zijn zakenpartner Jacques T. (74). Justitie verdenkt hen van het oplichten van verzekeringsmaatschappijen, valsheid in geschrift en witwassen. 'Het gaat vermoedelijk om

miljoenen euro's', aldus het OM.

Het laboratorium declareerde zijn onderzoeken jarenlang bij de zorgverzekeraars zoals alle artsenslaboratoria dat doen. Volgens Emar V. was dat ook gerechtvaardigd, liet hij in een eerdere civiele procedure weten.

Declaraties

Maar zorgverzekeraar Achmea denkt daar anders over. Bloedonderzoeken in het lab worden alleen vergoed vanuit het basispakket als een huisarts hiertoe opdracht heeft gegeven. Maar de onderzoeken van het ELN worden voorgeschreven door alternatief genezers.

In 2010 gaan bij de Achmea de alarmbellen af. 'Uit een reguliere controle van alle artsenslabs kwam het ELN in Bunnik als afwijkend uit de bus', zegt woordvoester Christine Rompa. 'Bepaalde soorten bloedproeven werden door hen opvallend veel vaker gedeclareerd. Dat was voor ons reden er verder in te duiken.'

Er blijken duizenden tests te zijn gedeclareerd waarvoor geen verwijfsbrief van een huisarts is. De cliënten die via homeopathische behandelaren of natuurgenezers hun urine of bloed lieten onderzoeken, hadden dat dus zelf moeten betalen, stelt Achmea. Rompa: 'De bedragen lopen uiteen, maar het gaat soms om honderden euro's per test.'

De zorgverzekeraar probeerde al eerder via de rechter 1,4 miljoen euro onterecht uitgekeerde declaraties terug te vorderen van het laboratorium. Vorig jaar werd Achmea op hoofdlijnen in het gelijk gesteld, al loopt er nog wel een procedure over het precieze bedrag dat het ELN moet terugbetalen. In de tussentijd deed ook Achmea

aangifte en begon de FIOD een onderzoek.

Het OM verdenkt Emar V. en Jacques T. er nu van dat zij declaratieformulieren hebben vervalst, zodat het leek alsof er wel een opdracht van een huisarts was gegeven voor de tests. Volgens justitie hebben de twee op die manier tussen 2007 en nu 9,5 miljoen euro van de diverse zorgverzekeraars geïncasseerd. 'Verdachten hebben zich vermoedelijk verrijkt met een deel van de verzekeringsgelden', stelt het OM. Er is beslag gelegd op bankrekeningen, een luxecamper en een auto, 'omdat misdaad niet mag lonen'.

Failliet

Dat is niet het enige dat Emar V. kan worden verweten. Door alle perikelen ging het Europees Laboratorium voor Nutriënten in de zomer van 2013 failliet. Uit het faillissementsverslag blijkt dat V. zich schuldig heeft gemaakt aan 'onbehoorlijk bestuur'. Maar ook heeft hij vermoedelijk geprobeerd geld weg te sluisen toen in 2011 de donkere wolken zich samenpakten boven het laboratorium. Er heeft dat jaar 'een grote dividenduitkering plaatsgevonden aan een groepsvennootschap', die volgens de curator riekt naar fraude. Ook daar zal de rechter zich binnenkort over buigen.

Natuurarts Ron Velthuis is zich er nooit van bewust geweest dat er bij ELN mogelijk iets onoorbaars gebeurt. Vooral voor klachten die de reguliere geneeskunde niet goed kan verklaren, komen patiënten bij Velthuis terecht: chronische vermoeidheid, hoofdpijn en burn-out. Hij zegt dat veel patiënten baat hebben bij de onorthodoxe tests in Bunnik.

De uitslagen gebruikt hij om patiënten aanvullende supplementen te kunnen voorschrijven bij bepaalde tekorten. 'Zo hebben vrouwen met zware premenstruele klachten bijna altijd een tekort aan progesteron. Dat

kun je met een urinetest aantonen', zegt Velthuis. 'Dan krijgen zij van mij een crème met een zogenaamd bio-identiek hormoon. Daar heb ik al heel veel vrouwen mee kunnen helpen.'

Jarenlange strijd

Voor de Vereniging tegen de Kwakzalverij daarentegen is de rechtszaak tegen de twee bestuurders het sluitstuk van een jarenlange strijd. Al in het septembernummer van het jaar 2000 maakt het Actieblad tegen de Kwakzalverij melding van een klinisch chemicus in Bunnik die bloed- en urinetesten uitvoert in opdracht van natuurgenezers en homeopathische behandelaren.

De Vereniging tegen de Kwakzalverij kwam Emar V. destijds op het spoor na klachten van huisartsen. Die vroegen zich af wat ze aan moesten met patiënten die zich met een uitslag uit het 'kwaklab' in Bunnik meldden op het spreekuur met een B12- of magnesiumtekort. 'Het is gewoon fullblown flauwekul', zegt Renckens. 'In de westerse wereld heeft vrijwel niemand een vitaminedeficiëntie. De patiënt wordt opgezaagd met een nepdiagnose en na drie maanden blijken die supplementen de klachten toch niet te verhelpen.'

Renckens vond en vindt Emar V. daarom een charlatan. 'Bij lezingen prees hij zichzelf een tijdlang aan als professor verbonden aan de universiteit van Mogadishu in Somalië', zegt Renckens. 'We hebben destijds een lijst van professoren opgevraagd. Daarop was hij niet te bekennen.'